

A KATEDRA-VERSENYEK
FŐ SZERVEZŐJE

a Katedra folyóirat

KATEDRA-VERSENY

A Katedra-versenyek az oktatási minisztérium által akkreditált és támogatott versenyek.
További, a versennyel kapcsolatos információk: www.katedra.sk, katedra.szerkesztoseg@gmail.com

PÉNZES ISTVÁN ANYANYELVI VETÉLKEDŐ

ROVATVEZETŐ: ORISKO ÉVA, 930 16 VYDRANY 285, katedra.anyanyelvi.vetelkedo@gmail.com

A III. forduló megoldásai

I. BANÁNHÁMOZÁS

A feladat lényege, hogy olyan szavakat keresünk, amelyek akkor is értelmesek maradnak, ha mind első, mind utolsó betűjüket (betűjegyüket) levágjuk. A szópárok első tagja a banánszó a maga teljességében, a második pedig ugyanaz, de már meghámozott állapotában. Például: üzenet – zene, sport – por.

A Ti feladatotok az alábbi meghatározásokból „banánhámozással” szópárokat alkotni!

MINTA: Pityergésre hajlamos tollforgató.

MEGOLDÁS: Sírós író.

Rejtőzködik az egyik szülő.

Megoldás: Lapul apu.

Alkalmatlankodó száraz lomb.

Megoldás: Zavaró avar.

Régies történet.

Megoldás: Öreges rege.

Létrehozó meghúzza magát.

Megoldás: Alapító lapít.

Hozzá tartozóm ennivalója.

Megoldás: Feleségem elesége.

Játék katona fegyvere követel.

Megoldás: Fakard akar.

Siettet (a) mezei rágcsáló.

Megoldás: Sürget ürge.

Hódolat hőemelkedése.

Megoldás: Alázat láza.

Kezdetben mérsékel.

Megoldás: Eleinte leint.

Bámulatra méltóan egyenes tartású.

Megoldás: Csudára sudár.

Jutalomponos feladat!

„Banánhámozással” gyűjtsetek hasonló szópárokat meghatározások nélkül, ahogy a példában is látjátok! Raggal, illetve jellel ellátott szavak nem szerepelhetnek a megoldásokban! Például: kanyar – anya, opera – per.

II. SZÓTAGKIRAKÓS

Ebben a feladatban 10 szótagsort közlök, de a négy tagból álló sorok két középső tagjának csupán a helyét jelölöm meg. Ezek megtalálása a Ti feladatotok! Úgy kell egy-egy szótaggal kitöltenetek az üresen hagyott helyeket, hogy ezáltal minden sorban három értelmes kéttagú szó keletkezzék! Több megoldást is elfogadok!

MINTA: HA LOM HA TÁR

Megoldás: halom, lomha, határ

HO MÁLY VA KOND	Megoldás: homály, mályva, vakond
SZIL VA KOL BÁSZ	Megoldás: szilva, vakol, kolbász
KA CSA TA TÁR	Megoldás: kacska, csata, tatár
TOR TA KAR CSÚ	Megoldás: torta, takar, karcsú,
KÖR TE TŐ KE	Megoldás: körte, tető, tőke
MEN TŐ ZEG ZUG	Megoldás: mentő, tőzeg, zezzug
KA RÓ KA MASZ	Megoldás: karó, róka, kamasz
BIR KA PAR KETT	Megoldás: birka, kapar, parkett
PAR TI LÓ RUM	Megoldás: parti, tiló, lórum
CSEL LÓ BÁL NA	Megoldás: cselló, lóbál, bálna

III. SZÓLÁSOKBÓL SZÓLÁST!

Az utolsó feladatban tizenkét szólás rövid meghatározását adom meg. Mindegyik meghatározásra egy azzal azonos jelentésű, közismert szólást kell találni. Némelyik meghatározásra akár egyszerre több megfelelő szólás is eszetekbe villan. Igen ám, de ezúttal nem mindegy, hogy melyik szólást választjátok, ugyanis a megtalált szólásokból egy új, további szólásra is rá kell akadnotok. Hogy hogyan? Egyszerűen úgy, hogy a megoldásul leírt szólások kezdőbetűit megfelelő sorrendben összerakjátok, így megkapjátok a 13. szólást. Magyarazzátok meg a kapott szólás jelentését!

1. Megszökik: KERÉKET OLD. vagy KÁMFORRÁ VÁLIK.
2. Nagy ostobaságot követ el: BAKOT LŐ.
3. Hallgatódzik, figyel: RÉSEN ÁLL.
4. Szidást kap: ORRÁRA KOPPINTANAK.
5. Idegesen várakozik: TŰKÖN ÜL.
6. Minden jóval ellát: TEJBEN-VAJBAN FÜRÖSZT.
7. Kiutasít valakit: AJTÓT MUTAT.
8. Hirtelen megbetegszik: ÁGYNAK DÖL (ESIK).
9. Megrendsabályoz: RÁNCBA SZED.
10. Tudást, tehetséget elapróz: APRÓPÉNZRE VÁLT.
11. Elhíresztel, kikürtöl valamit: DOBRA VER (ÜT).
12. Nyíltan megmond valamit: NEVÉN NEVEZI A GYEREKET.

13. Megoldandó szólás: KORDÁBAN TART.

Jelentése: Szoros, szigorú fegyelem alatt, keményen féken tart valakit, szigorúan bánik valakivel.